

Pattantyús-Ábrahám Géza élete és munkássága; A Koppenhágai Klímakonferencia: összefoglaló és értékelés

2010. február 11-én került sor az Energetikai Szakkollégium 2010-es tavaszi Pattantyús-Ábrahám Géza emlékfélévének megnyitó rendezvényére, melynek első felében a névadó életéről és munkásságáról, második felében pedig a Koppenhágai Klímakonferenciáról hallhattunk egy-egy előadást. A rendezvény helyszínéül a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem V2-716-os terme szolgált.

Hollenczer Lajos, a Pattantyús-Ábrahám Géza Ipari Szakközépiskola és Általános Művelődési Központ (Győr) igazgatója tartott előadást névadójukról. Pattantyús-Ábrahám Géza 1885. december 11-én született Selmezbányán, értelmiségi családban nevelkedett 4 testvérével. Budapesten, a katolikus főgimnáziumban érettségizett 1903-ban jeles eredménnyel, majd a budapesti József Műegyetemen 1907-ben szerzett kitűnő minősítésű gépészmérnöki oklevelet. 1910-ben Ganz-ösztöndíjjal kétszáz napos külföldi tanulmányutat tett, mely során tanulmányozhatta a világ különböző részein a villamos üzemű vasgyárakat és erőműveket.

1910 és 1930 között először magánmérnökként tevékenykedett, azonban közben folyamatosan oktatott a Műegyetemen. 1912. június 27-én vette feleségül Marschalkó Margitot (1888-1948), két gyermekük született. 1912 őszétől adjunktus, 1918-tól meghívott előadó majd 1921-ben kapott műegyetemi magántanári címet. 1930-tól pedig nyilvános rendes tanár és tanszékvezető. Ettől kezdve életét a nevelésnek és tanításnak szentelte. Első szakcikke 1909-ben jelent meg. 1956-ban bekövetkezett haláláig csaknem 100 tudományos, illetve mérnöknevelésről szóló cikket, és - az újabb kiadásokkal együtt - 36 szakkönyvet írt, és mintegy 150 fontos műszaki szakértésben vett részt.

Munkája elismeréseként 1952-ben Kossuth-díjat kapott. 1954-ben "Az oktatásügy kiváló dolgozója" jelvényt, 1955-ben pedig "Munkaéremrend" kitüntetést kapott; a halála előtti napon még személyesen vette át "A Munka Vörös Zászló Éremrendje" kitüntetést. 1956. szeptember 29-én halt meg, ő volt az egyik utolsó, kimagasló alakja annak a gépészmérnöktípusnak, aki még otthon érezte magát mindenütt a gépek birodalmában.

Az este második előadását Dr. Faragó Tibor, a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium Környezet- és Klímapolitikai Szakállamtitkára tartotta a Koppenhágai Klímakonferenciáról. Bevezetőként az előzményekről hallhattunk, az üvegházhatású gázok kellemetlen hatásainak a felfedezéséről és az első lépésekről. A kezdeti szakaszban még a tudományé volt a túlsúly a témában, később átvette a politika a vezető szerepet.

A Brundtland-jelentés (1987) hatására megszületett az ENSZ közgyűlési határozata az egyezmény kidolgozásáról. Ez lett később az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye (1991-1992), amelyben az aláírók elismerték, hogy az üvegházhatású gázok a Föld ökoszisztémáját megbontják. Ennek keretében a felek kötelezettséget vállaltak a közvélemény tájékoztatására, a kutatásra és a rendszeres megfigyelésre. Az egyezmény kiegészítő dokumentuma a Kiotói Jegyzőkönyv (1995-1997), melyben a fejlett országok vállalták, hogy a 2008-2012-es időszakra átlagosan 5,2%-kal csökkentik az üvegházhatású gázok kibocsátását az 1990-es bázisévhez képest.

A következő lépés 2007-ben a „Bali Mandátum” volt, ahol új globális, átfogó megállapodás kidolgozását tűzték ki célul 2009-re. Főbb elemei a fejlett országok kibocsátás-csökkentése és a fejlődők kibocsátás-szabályozása voltak. Koppenhágában ezt próbálták megvalósítani, ahol magas szinten folyt a tárgyalás, állam- és kormányfők részvételével.

A konferencia eredménye egy nem egészen három oldalas dokumentum, mely nemhogy nem szab 2010-es határidőt egy jogilag kötelező erejű megállapodás megkötésére, de nem is említi annak szükségességét. A dokumentum említést tesz arról, hogy az üvegházhatást okozó gázokat „olyan mértékben” kell csökkenteni, hogy a globális felmelegedés ne érje el a 2°C-ot. Az országoknak célszámaikat 2010. január 31.-ig kell rögzíteniük, és a tárgyalási munkacsoportok folytatják tevékenységüket.

Az előadótól megtudhattuk, hogy ilyen sok résztvevővel az érdekek összeegyeztetése igen nehéz, ezért akadozott a tárgyalás. Bemutatta a civilek transzparenszeit, miként próbálták az egyes tárgyalófelek és látogatók az érdekeiket érvényre juttatni.

Az előadás során első kézből kaphattunk információt a tárgyalásokról. A magyar delegáció szakmai koordinátora hiteles képet festett a konferenciáról és fényképei segítségével átérezhettük a konferencia hangulatát.

Lipcsei Gábor

Az Energetikai Szakkollégium tagja